

Maria Cernovodeanu

MICĂ METODĂ DE PIAN

EDIȚIE ÎNGRIJITĂ DE
GRIGORE BĂRGĂUANU

Maria Cernovodeanu împreună cu elevul său, **Grigore Bărgăuanu**

Prefață

Apariția acestei mici metode de pian constituie un fapt semnificativ și pozitiv, dovedind cerințele mereu crescânde ale învățământului artistic–muzical în țara noastră.

Pretutindeni, în numeroasele școli de muzică înființate în ultimii ani, în cercurile artistice ale diferitelor instituții, s-a impus necesitatea unui material în continuă perfecționare. Răspunzând acestei cerințe, ediția de față include și un mic număr de piese la patru mâini, pentru a da astfel, chiar din primele luni ale învățământului instrumental, posibilitatea unei mai bune pregătiri de ansamblu, într-o temeinică stăpânire a tempo-ului și a măsurii.

Tabloul claviaturii este destinat a veni în ajutorul începătorilor care, neavând instrument acasă, se vor putea familiariza totuși cu aspectul succesiunii clapelor și se vor obișnui cu așezarea corectă a degetelor din primele piese ce se execută prin mișcare verticală, fără legato (n.ed. ediția curentă nu include acest tablou).

Interesul manifestat față de *Mica metodă de pian* confirmă valabilitatea principiilor care îi stau la bază. Nădăjduiesc că, în forma ei actuală, revăzută și cu un material îmbogățit, ea își va atinge scopul, acela de a apropia, din ce în ce mai mult, noile generații de muzică.

Maria Cernovodeanu
(24 nov. 1900 – 25 mart. 1968)

București, 1967

Indicații metodice

În *Mica metodă de pian* am căutat să găsesc calea cea mai accesibilă începătorilor pentru a-și însuși atât mînuirea instrumentului, cât și primele noțiuni de citire muzicală.

Simțul muzical este înnăscut aproape în orice om. De aceea omului îi place să cînte și, cu aceeași dragoste, s-ar apropia și de muzica instrumentală dacă nu s-ar izbi de la primele lecții de dificultăți tehnice, care adesea îl plictisesc, și de noțiuni teoretice pe care adesea nu le înțelege.

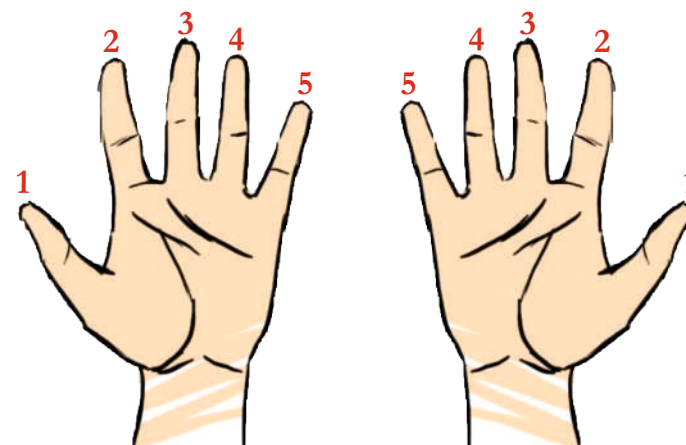
Am căutat să înlătur aceste greutăți prin:

- 1) alegerea unui material cât mai atrăgător și mai accesibil persoanelor interesate.
- 2) sistematizarea și reprezentarea acestui material într-un mod cât se poate de gradat, abordând probleme esențiale de tehnică și teorie, simplificate la maximum.

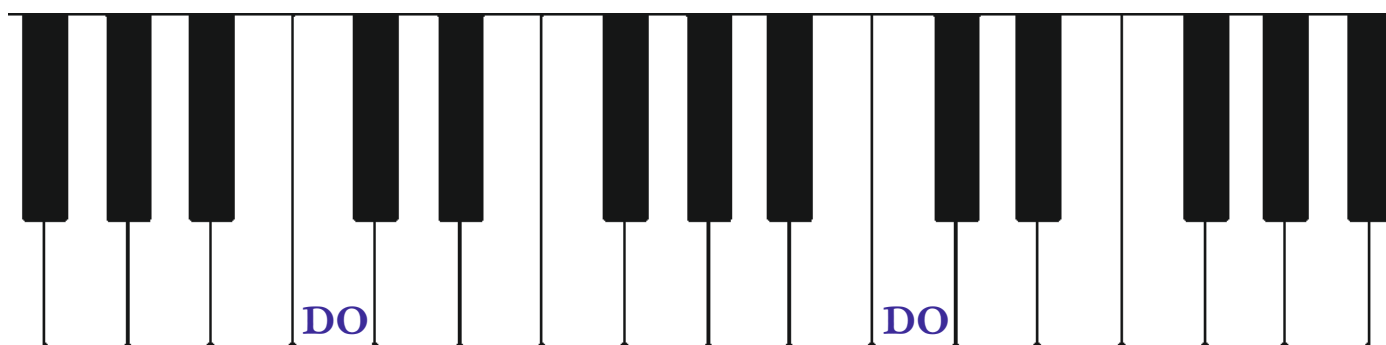
Piese nr. 1, 14, 22, 33, 34, 38, 45, 52 și 60 se vor folosi ca exerciții pe tot parcursul acestei metode. La nevoie, pedagogul va putea să le dezvolte și să le adapteze fiecărui elev, după posibilitățile acestuia. Astfel, la exercițiul nr. 1, după ce se va realiza poziția corectă a mîinii cu ajutorul unei mingi, mîna va fi plasată ușor pe pian sprijinită de degetul 3, păstrînd aceeași formă, fără crispare și fără efort. Identificînd sunetul DO central pe claviatură, elevul va executa acest exercițiu mai întîi

așa cum este prezentat, apoi îl va lucra numai cu cîte o mînă, separat, trecînd, prin salt, cu mîna dreaptă la DO2 și cu mîna stîngă la DO din octava mică. Întregul braț conduce mîna, care descrie un arc deasupra claviaturii, transportînd-o astfel de la o octavă la cealaltă, printr-o mișcare de translație. Mișcarea trebuie să fie supravegheată de la început, pentru ca brațul, în deplasare, să nu retragă mîna de deasupra claviaturii, ci să realizeze un arc convex. Acest prim exercițiu se va lucra cu fiecare deget succesiv, pe toate notele, pe măsură ce elevul le va învăța. Pentru consolidarea degetelor și asigurarea libertății în mișcarea brațelor, el va putea fi reluat ori de cîte ori profesorul va găsi că este necesar. În același fel trebuie privite și studiate piesele nr. 22, 33, 38 și 45. După deplina stăpînire a exercițiului nr. 14, se va putea trece la studiul exercițiului nr. 31, pe cinci note alăturate, în transpoziție. Ulterior, ordinea notelor poate fi modificată: 1-3-2-4-3-5 sau 1-5-2-5-3-5-4-5, și viceversa. În aceeași problemă, un bun exercițiu îl constituie și nr. 32. După exercițiul nr. 52 se poate trece la studiul gamei cromatice, cu mîinile separate. Începînd cu exercițiul nr. 60, piesele care urmează pun în practică în mod plăcut tehnica fixării mîinii pe pian și primele elemente de cîntec polifonic realizat cu o singură mînă. De aici înainte, profesorul va putea indica exerciții și cu alte degete fixate, respectînd însă, cu cea mai mare strictețe, imperativul de a evita orice crispare a brațului sau a mîinii.

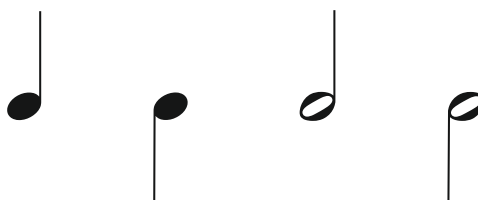
La fiecare mână avem 5 degete: degetul mare, arătătorul, mijlociul, inelarul și degetul mic. Depinde doar de voi ca fiecare deget să-și facă datoria de muzician. Pentru aceasta, trebuie să fim foarte atenți!

Mai întâi să cunoaștem claviatura!
Înainte de fiecare două clape negre se află nota DO. Pe întreaga claviatură sunt mai multe note DO, mai înalte sau mai grave.

Pentru scrierea și citirea sunetelor muzicale se întrebuintează un sistem de semne, precum literele, numite **note muzicale**.

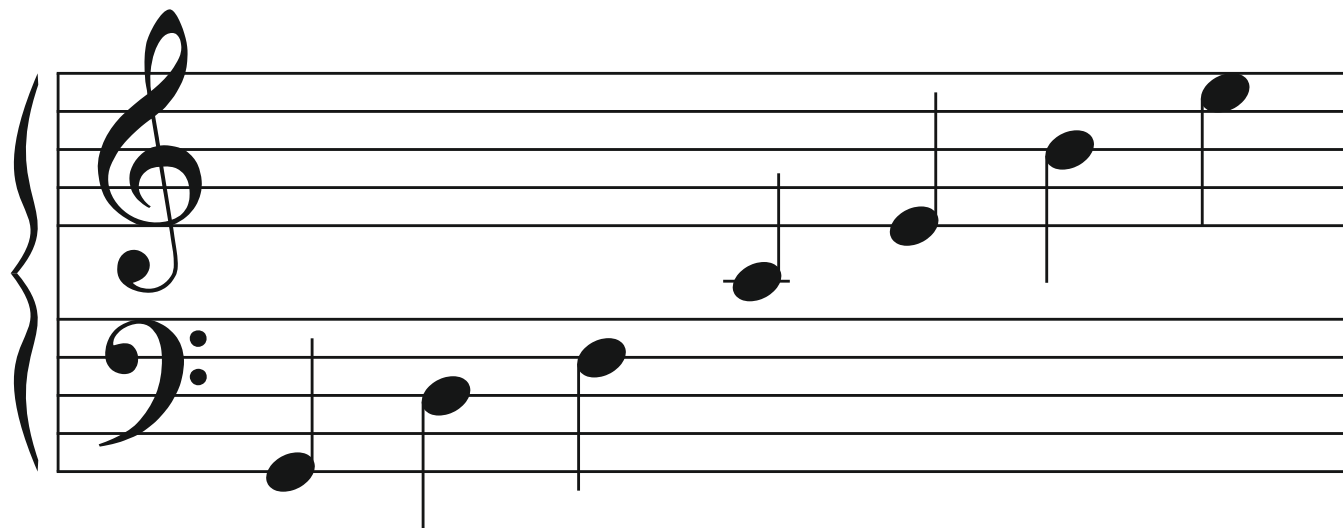

După cum am văzut, pianul are multe clape, fiecare emițând câte un sunet. Astfel, cele cinci linii nu sunt de-ajuns pentru a nota toate aceste sunete.

Pentru a putea scrie sunetele acestor clape, dar și pentru a ști cu ce mână cântăm fiecare notă, se folosesc **două portative** :

- cel de sus pentru sunetele mai subțiri - le cântăm cu mâna dreaptă;
- cel de jos pentru sunetele mai groase - le cântăm cu mâna stângă.

Pentru a fi deosebite între ele, fiecare portativ începe cu un semn numit **cheie**.

Cu cât notele muzicale sunt așezate mai sus pe portativ, ele arată sunete mai **subțiri** sau **înalte** ; cu cât notele sunt așezate mai jos, ele arată sunete mai **groase** sau **joase**.

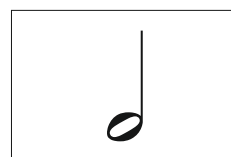
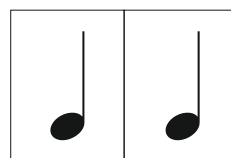
Sunetele muzicale pot fi **scurte**, ca o lovitură de ciocan, sau **lungi**, ca dangătul unui clopot.

Sunetele scurte care se scriu cu note pline se numesc **pătrimi**.

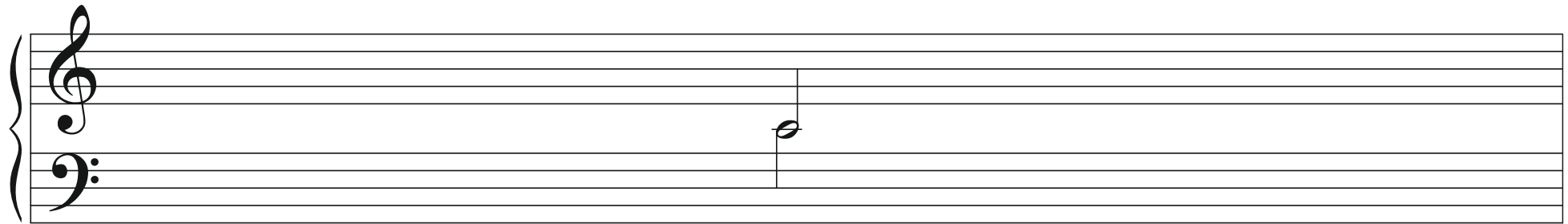
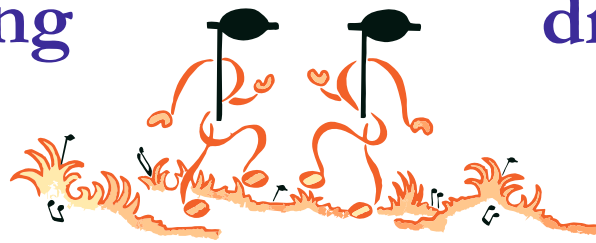
Sunetele lungi care se scriu cu note goale se numesc **doimi**.

După cum se poate observa în schema de mai sus, sunetul unei doimi durează cât două pătrimi.

stâng

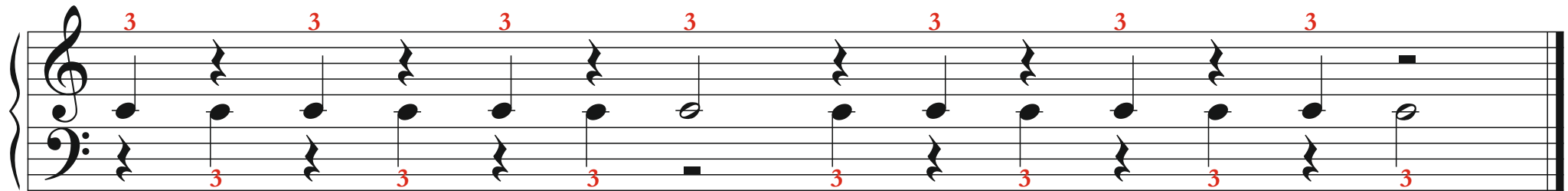
drept

DO central

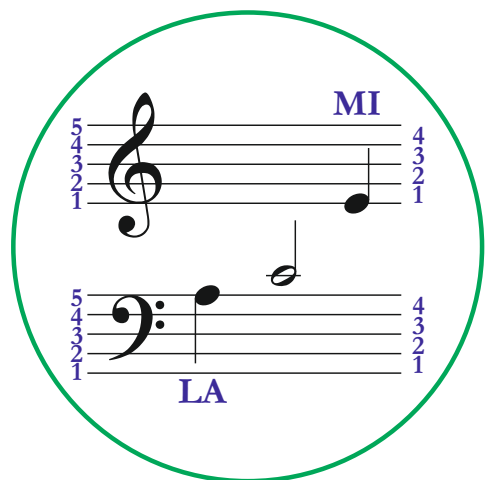

1

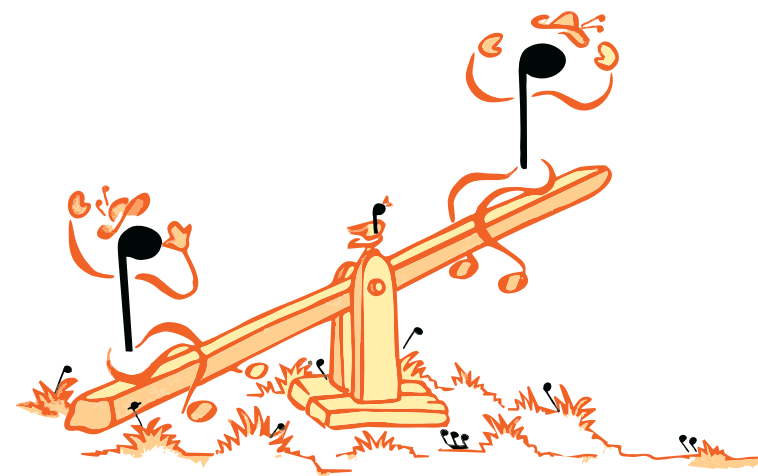

DREPT, STÂNG, DREPT, STÂNG, DREPT, STÂNG, STAI!

STÂNG, DREPT, STÂNG, DREPT, ȘI IAR STAI!

Cântec

3

2 3 3 4 4 3

Hai sus, hai jos, ne ju - căm Pe La, Mi să-i în - vă - țăm ! -

2 3 2 3 4 2 3 4

Leagănul

4

2 4 2 4 2 3

Do Mi Do Si Do La Eu mă dau în lea - găn !

2 3 4 4 2 2

Melc, melc...

5a

Cântec din folclorul copiilor

Cheia sunetelor înalte se numește **Cheia SOL**.

Ea este așezată pe linia 2, ca și nota SOL.

În această cheie vom cânta cu mâna dreaptă (portativul de sus).

Cheia sunetelor joase se numește **Cheia FA**.

Ea este așezată pe linia 4, ca și nota FA.

În această cheie vom cânta cu mâna stângă (portativul de jos).

5b

1 2 3 4

Diagram illustrating finger placement (1-4) and corresponding musical notes on a staff.

Sus la deal și jos la vale

4
3
2
1

FA

4
3
2
1

SOL

Musical notation showing the notes FA and SOL on a treble and bass clef staff.

6

2 3 4 5 2

4

Sus la deal și jos la va - le am ple - cat,

4

2 3 4 5 4 3

Musical notation for the first line of the song with lyrics: *Sus la deal și jos la va - le am ple - cat,*

5 3 4 2

5

Fa de sus și Sol de jos am în - vă - țat.

5

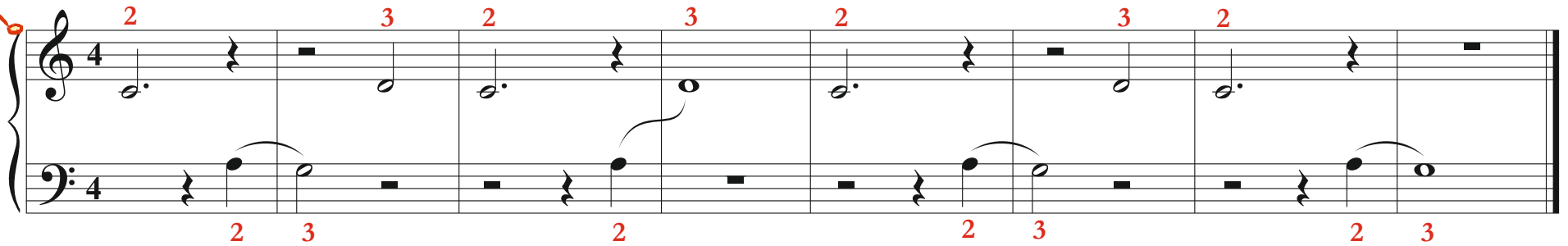
Musical notation for the second line of the song with lyrics: *Fa de sus și Sol de jos am în - vă - țat.*

Toconecele

LUCRARE PROTEJATĂ
FOTOCOPIEREA
(CHIAR ȘI PARȚIALĂ)
ESTE INTERZISĂ

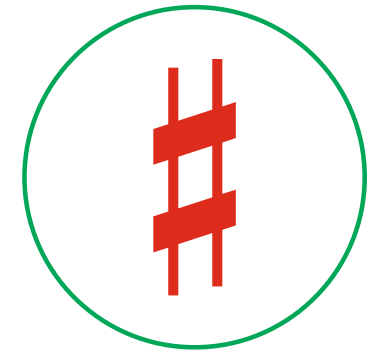
Cântec din folclorul copiilor

16a

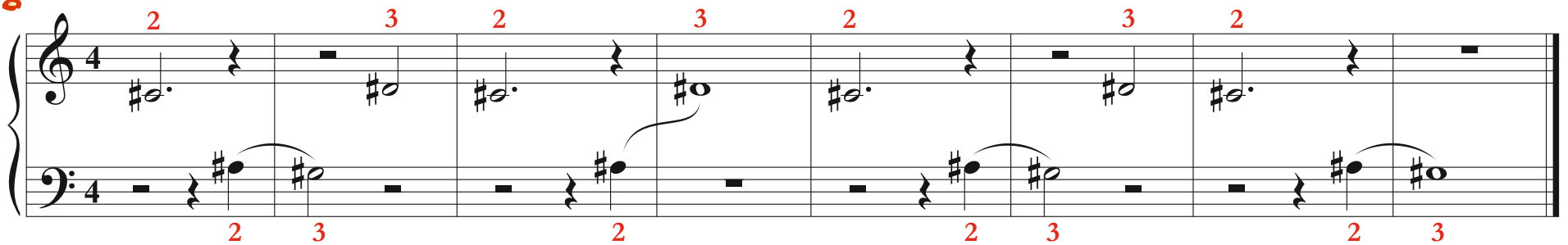

Musical score for exercise 16a, featuring a treble and bass clef in 4/4 time. The melody consists of quarter notes with rests, and the bass line consists of half notes with rests. Red numbers 2 and 3 are placed above and below the notes to indicate fingerings. The score is divided into eight measures.

Semnul #, așezat înaintea unei note, urcă sunetul, adică îl face mai înalt.
El se numește **diez** și ne arată că vom cânta pe clapa neagră din dreapta notei.

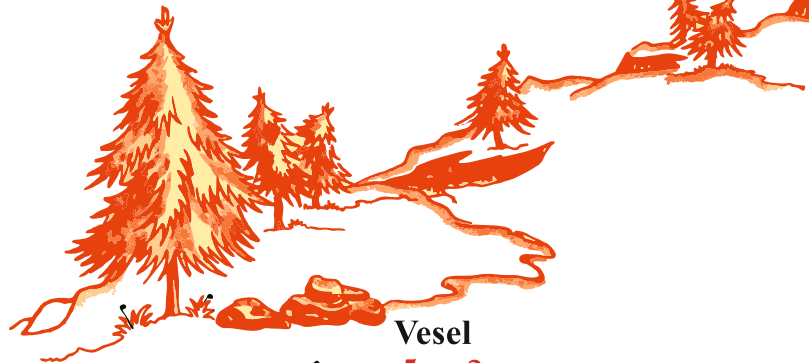
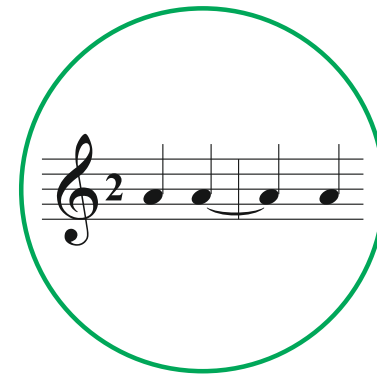
16b

Musical score for exercise 16b, identical in structure to 16a but with a key signature of one sharp (F#). The sharp symbol is placed before each note in the melody. Red numbers 2 and 3 are placed above and below the notes to indicate fingerings. The score is divided into eight measures.

În funcție de cât de tare îl cântăm, un sunet poate fi mai tare - **f (forte)** - sau mai încet - **p (piano)**.

Ciobănașul

41

Vesel

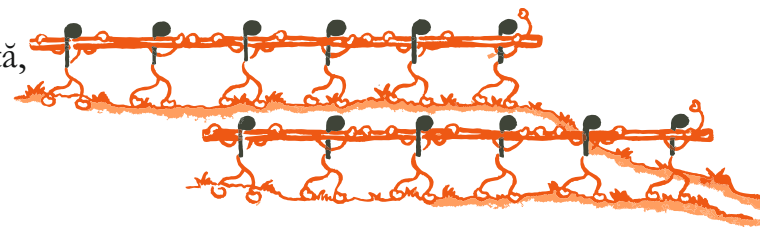
Cântec popular

Musical notation for the first system of 'Ciobănașul'. It consists of a grand staff with a treble and bass clef. The time signature is 4/4. The first measure is marked with a forte *f* dynamic. The second measure has a fermata over the treble staff. The third measure has a fermata over the bass staff. The fourth measure is marked with a piano *p* dynamic. Fingerings are indicated by red numbers: 5 and 2 in the first measure; 2 in the second measure; 2, 1, 3, 2 in the third measure; 3, 2, 2 in the fourth measure.

Musical notation for the second system of 'Ciobănașul'. It consists of a grand staff with a treble and bass clef. The time signature is 4/4. The first measure has a fermata over the treble staff. The second measure has a fermata over the bass staff. The third measure has a forte *f* dynamic. The fourth measure has a fermata over the treble staff. Fingerings are indicated by red numbers: 2, 1 in the first measure; 3, 2 in the second measure; 2 in the third measure; 1, 3, 2 in the fourth measure.

Musical notation for the third system of 'Ciobănașul'. It consists of a grand staff with a treble and bass clef. The time signature is 4/4. The first measure is marked with a piano *p* dynamic. The second measure has a forte *f* dynamic. The third measure has a fermata over the treble staff. The fourth measure is marked with a piano *p* dynamic and the instruction 'răbind'. Fingerings are indicated by red numbers: 4, 2, 3 in the first measure; 2 in the second measure; 1, 3, 2 in the third measure; 4, 1, 3, 5, 4 in the fourth measure.

Amândouă mâinile cântă aceeași melodie. Totuși ele încep pe rând, întâi mâna dreaptă, apoi mâna stângă intră din măsura a doua. Acest tip de piesă muzicală se numește **canon**.

Lună, lună nouă Taie pâinea-n două

50

Cântec din folclorul copiilor

Vai, sărmanul pui de cuc A căzut din vârful de nuc

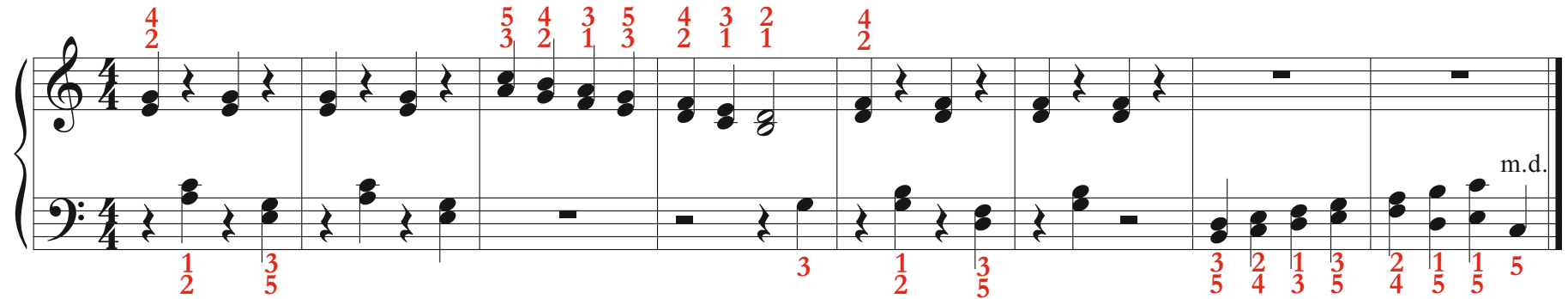
51

Cântec popular
După Nelu Ionescu

Studiu

70

4 2
5 3 4 2 3 1 5 3 4 2 3 1 1 4 2
1 2 3 5
3
1 2 3 5
3 5 2 4 1 3 3 5
2 4 1 5 1 5 5

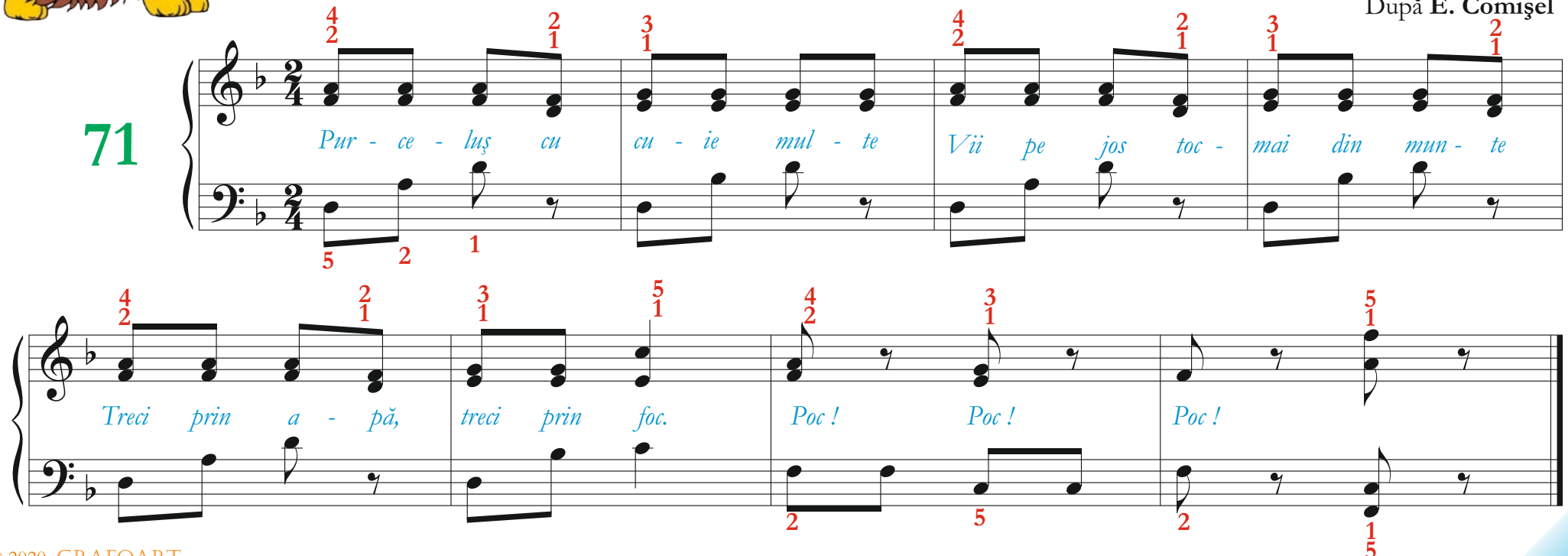
m.d.

Cântecul ariciului

După E. Comișel

71

4 2 2 1 3 1 4 2 2 1 3 1 2 1

Pur - ce - luș cu cu - ie mul - te Vii pe jos toc - mai din mun - te

Treci prin a - pă, treci prin foc. Poc! Poc! Poc!

5 2 1 5 1 4 2 3 1 5 1 2 5 2 1 5

Hora mare

După D. Kiriac

81

5 2
4 1
5 1

legato

1 5
1 4
1 3 4
1 5
1 5 4
1 5

The first system of musical notation for 'Hora mare' is in 3/4 time and B-flat major. It consists of two staves. The right staff has a treble clef and the left staff has a bass clef. The music is marked 'legato'. Fingerings are indicated by red numbers 1-5 above or below notes.

5 1
3

1 2
1 3
1 2 2 3 5
1 2
1 3 5

The second system of musical notation continues the piece. It features a treble clef on the right staff and a bass clef on the left staff. The music includes a melodic line in the right hand and a supporting bass line in the left hand. Fingerings are indicated by red numbers.

2 3 4 2 5
1
5 1
p 1
4 3 2 1
1 1 1
1 5 2 5 1 2 4

The third system of musical notation concludes the piece. It features a treble clef on the right staff and a bass clef on the left staff. The music includes a melodic line in the right hand and a supporting bass line in the left hand. Fingerings are indicated by red numbers. A dynamic marking 'p' (piano) is present. The system ends with a double bar line and repeat dots.